

Aan:

Dhr. L. C. van den Dikkenberg van de SGP fractie, dhr. T. Dinklo van de fractie FVD en mevr. O. de Man van de VVD fractie

In afschrift aan:

Provinciale Staten van Utrecht

DATUM	7-1-2020	DOMEIN	LFO
NUMMER	820182937	CONTACTPERSOON	Erik de Boer
UW BRIEF VAN	12-12-2019	DOORKIESNUMMER	+31 6 294 02 545
UW NUMMER	820138BA	E-MAILADRES	erik.de.boer@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	-	ONDERWERP BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN	Betreffende Regiodeal Vitale wijken (d.d. 11-12-2019).

Geachte heer Van den Dikkenberg, heer Dinklo en mevrouw De Man,

Toelichting:

U heeft ons op 11 december 2019 een aantal schriftelijke vragen gesteld over de Regiodeal Vitale wijken. Hieronder voorzien wij u van antwoord.

1. Uit de brief is op te maken dat er reeds een voorstel is ingediend bij de Minister van LNV. Wilt u dit bevestigen? Zo ja, wanneer is dit voorstel ingediend?

Antwoord:

Op 28 november 2019 is de regiodeal door de gemeente Utrecht ingediend bij het rijk, namens de provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht, Nieuwegein en Zeist, met steun van de U16 gemeenten, de gemeente Amersfoort en de regio Amersfoort gemeenten. Indien het rijk ons voorstel honoreert, dan zal dit voorstel ook samen met kennispartners, gezondheidsorganisaties, maatschappelijke organisaties, onderwijs, woningcorporaties, ontwikkelaars en beleggers, ondernemers en bewoners en overige partners nog verder moeten worden uitgewerkt. De deadline voor het indienen van een voorstel voor de regiodeal was 1 december 2019.

2. Wat is de juridische status van het voorstel dat is ingediend bij de Minister van LNV? Is het een juridisch bindende aanbieding? Of kan de provincie anderszins gehouden worden aan de aanbieding?

Antwoord:

De aanbieding is geen juridisch bindende aanbieding. Indien het ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij (LNV) namens het rijk het voorstel honoreert voor verdere uitwerking zullen de betrokken partners uiteindelijk de nader uitgewerkte aanbieding voorleggen aan de betrokken raden en staten voor bestuurlijke goedkeuring. Wel is het zo dat met indiening van het voorstel een stevige intentie is uitgesproken over de ambities en inzicht in mogelijk in te zetten middelen die door het rijk voor 100% gematcht kunnen worden. Het matchbedrag kan oplopen tot een bedrag van circa €25 mln.

3. Kunnen de betrokken gemeenten (Utrecht, Amersfoort, Zeist) de provincie Utrecht houden aan deze aanbieding?

Antwoord:

Zie onder antwoord vraag 2.

4. Uit de brief blijkt ook een behoorlijk bestuurlijk commitment aan deze bijdrage. Is er bestuurlijk gezien nog een mogelijkheid om deze aanbieding terug te trekken, te veranderen of te verlagen?

Antwoord:

Er is in de regio breed bestuurlijk draagvlak bij de indienende partijen. Ook wij hebben als Gedeputeerde Staten ingestemd met het indienen van deze regiodeal. Vooraf zijn met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en met Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) verkennende gesprekken gevoerd en is de ingediende aanvraag als kansrijk beoordeeld. Indien het rijk aangeeft de regiodeal na verdere uitwerking te willen honoreren volgt het proces van de inhoudelijke uitwerking en bestuurlijk besluitvorming in samenwerking met de regio.

5. Op basis van welk door de Staten vastgesteld beleidskader dan wel op basis van welke evaluatie heeft u deze aanbieding gedaan?

Antwoord:

Het onderwerp nieuwe regiodeals is opgenomen in de op 30 oktober 2019 door Provinciale Staten vastgesteld begroting 2020. De regiodeal vitale wijken sluit aan bij diverse beleidsthema's. Te noemen zijn onder andere Binnenstedelijke Ontwikkeling & Wonen, Gezonde Leefomgeving, klimaatbestendige en groene stad en stad- landverbindingen.

6. In de begroting die een maand eerder door de Staten werd vastgesteld was nog sprake van een provinciale bijdrage van 6 miljoen, waar dan een rijksbijdrage tegenover zou staan voor de brede aanpak van wijken in zowel de U16-regio als in Amersfoort. Wanneer en waarom is de provinciale bijdrage met 50% gestegen?

Antwoord:

In de begroting 2020 is een budget van € 4 miljoen opgenomen voor de regiodeal Utrecht-Amersfoort. In de lijst van ons uit te werken voorstellen is daarnaast een bedrag van €6 miljoen opgenomen en als p.m. post bestempeld. Er is immers nog geen duidelijkheid of de regiodeal wordt toegekend en of er in het toekomstig begrotingssaldo voldoende ruimte beschikbaar is. Met het besluit voor een provincie brede regiodeal vitale wijken hebben wij de intentie uitgesproken om € 9 miljoen in te zetten voor de afspraken die in het kader van de aanpak vitale wijken zijn gemaakt. Voor het aandeel dat nog niet in de begroting is opgenomen is dit besluit een intentie en onder voorbehoud. In de eerste helft van 2020 zal er in het kader van de kadernota 2021 een integrale afweging plaatsvinden van alle claims en de beschikbare middelen. Deze intentie is dan onderdeel van de integrale afweging.

7. Het betreft een forse overschrijding van het budget dat is opgenomen in de begroting. Hoe denkt het college dit extra bedrag te gaan dekken?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 6. Indien het Rijk onze regiodeal goedkeurt voor verdere uitwerking en uw staten en de verschillende gemeenteraden die uitgewerkte plannen goedkeuren, dan zal college bij de Kadernota 2021 of de begroting 2021-2024 een voorstel doen voor dekking van de aanvullende financiering.

8. Wanneer en waarom is besloten dat er uitsluitend voor de U16-regio cofinanciering wordt aangevraagd vanuit het Rijk?

Antwoord:

De voorbereiding van de in te dienen regiodeal is gestart in het voorjaar van 2019. Tijdens het proces is met veel regionale en landelijke partijen, waaronder de ministeries van LNV en BZK, gesproken over de reikwijdte van de nieuwe Regiodeal. Uit deze gesprekken is als conclusie gekomen dat een deal met als thema vitale wijken waarbij de koppeling wordt gelegd met de woondeal U16 het meest kansrijk is. De minister van BZK heeft bovendien bij het afsluiten van de woondeal voor U16 aan de bestuurders van de U16 kenbaar gemaakt dat de wijken uit de woondeal zeer kansrijk zijn voor de Regio Deal. Een regiodeal met daarin de gemeente Amersfoort en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug werd op dat moment door het rijk als niet kansrijk beoordeeld. In de vorige tranche regiodeals zijn door het rijk 2 regiodeals, die gedeeltelijk in de provincie Utrecht liggen, gehonoreerd die meer gericht zijn op het landelijk gebied: Food Valley en bodemdaling Groene Hart.

9. De gemeenten Utrecht, Zeist en Nieuwegein krijgen al extra middelen uit het gemeentefonds voor deze wijken. Heeft dit feit een rol gespeeld bij de keuze voor de voorliggende deal?

Antwoord:

De gemeenten Utrecht, Zeist en Nieuwegein hebben zelf aangegeven mee te willen doen aan deze regiodeal en te willen investeren in deze wijken. De partners in de wijken investeren mee. Met hulp van de Regiodeal kan deze investering worden versneld en vergroot en verwachten we dat een veelvoud aan private investeringen volgt.

10. De deal met Amersfoort ontvangt geen cofinanciering van het Rijk. Waarom kiest uw college er desondanks voor om deze twee deals gezamenlijk in te dienen?

Antwoord:

Gedeputeerde Staten kiezen er voor om een aanpak vitale wijken gericht op de gehele provincie te ontwikkelen en niet alleen op de wijken uit de U16, maar ook op een wijk uit de andere grootstedelijke regio Amersfoort. Gedeputeerde Staten hebben regie gezet op het proces om de steden Utrecht, Nieuwegein, Zeist en Amersfoort een voorstel aanpak vitale wijken op te laten stellen. Door het RIVM en universiteit Utrecht te betrekken bij de verdere uitwerking en uitvoering willen we inzicht krijgen welke interventies tot de juiste verbeteringen en ontwikkelingen leiden. Ook voor andere wijken in de provincie Utrecht. Door als regio (provincie en Utrechtse gemeenten) als eenheid op te trekken versterken we onze positie richting het Rijk en stralen we eenheid en daadkracht uit. De regio Utrecht-Amersfoort kent diverse wijken met uitdagingen op het gebied van sociaaleconomische ontwikkeling, mobiliteit, leefbaarheid en duurzaamheid (inclusief vergroening). Daar is een integrale aanpak noodzakelijk waarbij de sociale en fysieke wijkvernieuwing en revitalisering hand in hand gaan. Daarom voeren we binnen de regio Utrecht-Amersfoort een vitale wijken aanpak uit onder één gezamenlijke koepel 'vitale wijken' regio Utrecht-Amersfoort. In die aanpak verbinden we de sociaaleconomische opgave slim met de ruimtelijke en fysieke opgaven van deze regio als geheel. Zo werken we top down en bottom up aan het toekomstbestendig maken van onze regio.

11. In het voorstel schrijft u dat als de deal niet doorgaat u toch doorgaat met het plan. Betekent dit dat het college deze €9 mln zonder meer in deze wijken wil investeren?

Antwoord:

Als college zien wij dat het goed gaat in de provincie Utrecht, maar dat een aantal wijken achterblijven. Door te kiezen voor één gezamenlijke aanpak van 'vitale wijken' geven we een stevige impuls aan de sociaaleconomische opgaven in deze wijken. Door gezamenlijk op te trekken kan kennis worden uitgewisseld en kunnen partijen van elkaar leren. Indien het Rijk ons voorstel niet honoreert, zal de ambitie bijgesteld moeten worden. Of de provincie daadwerkelijk €9 mln. gaat investeren in deze

wijken hangt dan af van het bijgestelde ambitieniveau. Hier komt pas duidelijkheid over in de eerste helft van 2020 in het besluitvormingsproces van de kadernota 2021.

12. In de Statenbrief lezen we dat er eerder sprake van was dat het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug onderdeel zou worden van deze Regiodeal. Van de drie onderdelen van de oorspronkelijke plannen (wijken in U16, wijken in Amersfoort en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug) is er uiteindelijk dus slechts één voorgelegd aan het Rijk.

Kunt u (gedetailleerd) schetsen hoe het proces verlopen is van totstandkoming van de deal en waarom Amersfoort buiten de boot valt?

Antwoord:

In bestuurlijke gesprekken tussen de minister van BZK en het college van B&W van de gemeente Utrecht is door de minister aangegeven dat een regiodeal waarin de aanpak van vitale wijken in de woondealregio U16 een grote kans van slagen zou hebben. Deze boodschap is door de provincie meerdere malen ambtelijk en bestuurlijk getoetst bij het rijk, waarbij door BZK steeds dezelfde boodschap werd gegeven. Een verbreding van de regiodeal met rijksfinanciering voor gemeente Amersfoort en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is door ministerie BZK als niet kansrijk bestempeld. Ook bij het ministerie van LNV is de regiodeal 'vitale wijken' ter toetsing voorgelegd. Ook zij konden zich vinden in de in te dienen regiodeal vitale wijken aanpak. Het ministerie van LNV heeft aangegeven dat het voor hen van belang is dat er regionale overeenstemming is over de in te dienen regiodeals. Het Rijk heeft aangegeven dat het indienen van meerdere regiodeals niet kansrijk is en dat focus van belang is. Om die reden hebben wij ervoor gekozen de regiodeal 'vitale wijken' voor wat betreft de indiening bij het rijk te beperken tot de U16 regio, waarbij we wel de noodzaak van een aanpak van vitale wijken in Amersfoort onderschrijven. Als provincie kiezen we voor een vitale wijken aanpak in de regio Utrecht- Amersfoort. In de statenbrief 'regiodeal vitale wijken Utrecht- Amersfoort' bent u hierover geïnformeerd.

13. Kunt u ons gedetailleerd inlichten waarom de regiodeal Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug niet is ingediend?
- a. Welke argumenten heeft uw college om deze deal niet in te dienen?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 12. Bij het indienen van de regiodeal is gekeken naar de kans rijkheid van de in te dienen regiodeal, waarbij het van belang is dat de ingediende regiodeal focus heeft die is gericht op enkele bestaande wijken. Wel is bestuurlijk door alle betrokken partijen afgesproken dat ze zich ook gaan inzetten voor een aantrekkelijk buitengebied, waaronder het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

- b. Hoe heeft u hierover gecommuniceerd met de betrokken partijen?

Antwoord:

Hierover is mondeling en schriftelijk, zowel ambtelijk als bestuurlijk met de betrokken partijen gecommuniceerd. De heer van Muilekom heeft in een persoonlijk gesprek met de wethouders van de gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Leusden en de directeur/ bestuurder van het Nationaal Park dit besluit toegelicht.

- c. Wat was de reactie van betrokken partijen toen u de deal heeft afgeblazen?

Antwoord:

Er was geen deal die moest worden afgeblazen. Er is een regionaal proces geweest dat uiteindelijk heeft geleid tot deze uitkomst. Het Nationaal Park was teleurgesteld dat ze niet zijn opgenomen in de ingediende regiodeal. Tegelijkertijd heeft het proces ook kansen opgeleverd voor het Nationaal Park. Partijen onderschrijven het belang van Groen en Landschap in de regio, met daarin het Nationaal Park. De betrokken gemeenten en de provincie hebben daarom afgesproken zich in te spannen om het Nationaal Park inhoudelijk en financieel op de agenda van het rijk, provincie, U16 en de regio Amersfoort te krijgen.

14. Is het college het met ons eens dat ook de wijken in Amersfoort en het Nationaal Park een bijdrage vanuit het Rijk hadden kunnen gebruiken?
- Zo ja, waarom heeft het college er niet voor gekozen drie separate regiodeals in te dienen?
 - Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Zie antwoord onder vraag 12.

15. Kunt u ons nauwkeurig voorlichten over de verhouding tussen de Woondeal en deze Regiodeal (samenhang, overlap etc.)?

Antwoord:

De Woondeal behelst 37 afspraken over een breed scala van opgaven rond Wonen. De propositie voor een Regiodeal vloeit voort uit de afspraken die gemaakt zijn in hoofdstuk IV Vitale wijken. Er is geen sprake van dubbelingen, maar met de woondeal is de weg bereid voor de ingediende propositie. In de woondeal in het hoofdstuk over Vitale Wijken staat onder afspraak 22 dat de minister de wijkvernieuwing een impuls geeft. Dat gebeurt met een aantal procesafspraken (inbreng expertise, samenwerkingstafels, analyses/aanpak). Verder is afgesproken dat de financiële consequenties van de verschillende opgaves in beeld worden gebracht en die opgaven "met prioriteit worden opgepakt wanneer daartoe financiële ruimte beschikbaar komt"(22d). Onder 22e staat dat in 1e instantie afspraken zullen worden gemaakt met Utrecht (Overvecht) en Nieuwegein en andere wijken kunnen daaraan worden toegevoegd via bestuurlijke overleggen.

16. Is de ambitie de drie wijken aardgasvrij te maken onderdeel van deze deal? Zo ja, kunt u aangeven welk gedeelte van het budget naar dit doel gaat?

Antwoord:

Met de regiodeal geven we een impuls aan de ambitie dat in 2030 heel Overvecht Noord en Vollenhove gasloos zijn. Dat zijn 8.300 woningen in Overvecht en 2.400 woningen in Vollenhove. In de eerste helft van 2020 wordt onze aanbieding, indien gehonoreerd door het Rijk, nader uitgewerkt. Daarbij zullen ook de financiën nader gespecificeerd worden.

17. Kennelijk hebt u gekozen voor drie wijken: Overvecht, Batau en Vollenhove. Waarom zijn deze wijken geselecteerd en waarom zijn andere wijken met een zelfde profiel buiten de regiodeal gelaten?

Antwoord:

De selectie van deze drie wijken heeft in U16 verband plaatsgevonden (woondealregio). De deelnemende gemeenten aan de regiodeal hebben deze wijken aangedragen. Er zijn geen andere wijken in de U16 regio aangedragen voor deze deal. De geselecteerde wijken hebben ook elk hun eigen karakter en uitdagingen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen